

Sorszám: _____

10

1-a-1844/95
1995. 09. 15.

altmá'stva: 336. sz. pld-ndk

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK**

00320. BM. IV. TÜK. számú

PARANCSA

Budapest, 1953. április hó 29.

**Rendőrök, tiszthelyettesek, tisztek, parancsno-
kok, politikai munkások!**

Eltársak!

A rendőrség jó munkájának alapja a dolgozó néppel való szoros, szét-
téphetetlen kapcsolat. Ez biztosítja, hogy feladatunkat a dolgozó nép rendjének
és ezen belül a társadalmi tulajdonnak védelmét elláthassuk. Mégis egyes rendőri
szerveink, rendőreink megfélemedve arról, hogy a nép rendőrsége vagyunk és
megtisztelő kötelességünk a dolgozó népet szolgálni, hivatali hatalmukkal vissza-
élnek, a lakosságot felesleges zaklatásnak teszik ki. Alkotmányunkat megsértve,
törvénytelen eljárásokkal, feljelentésekkel szembeállítják dolgozóinkat a rendőr-
séggel.

Erre utal a Magyar Függetlenségi Népfront választási felhívása is.

„Vannak azonban hatóságaink, amelyek ridegen bánnak a néppel, bürok-
ratikusan dolgoznak. Vannak hatósági szerveink, akik visszaélnek a hatalommal,
önkényeskednek, megsértik a törvényeket.”

A választási felhívásban foglalt megállapítás vonatkozik sok rendőri
szervre és rendőr elvtárs munkájára. Még ma is akad rendőri szerv, ahol azt
tartják, hogy az a jó rendőr, aki sok feljelentést készít.

Igy fordulhatott elő pl. hogy Fejér megyében a kihágási feljelentések
száma február hónaphoz viszonyítva márciusban több, mint 50 százalékkal emel-
kedett.

A lélektelen intézkedésekre jellemző a Nógrád megyei Buják község
területfelelősének munkája, aki éjjel zseblámpával átvizsgálta a község gyümölcs-
fáit annak ellenőrzésére, hogy azok tulajdonosai elvégezték-e a hernyóirtást és
anélkül, hogy egyáltalán beszélt volna a gyümölcsfák tulajdonosaival, egyszerre
több mint 10 dolgozó parasztot feljelentett.

Vagy ami Nagykanizsán történt, ahol néhány nap alatt 116 embert je-
lentettek fel kerékpár-prizma hiánya miatt.

Ezek a példák azt bizonyítják, hogy egyes rendőr elvtársak visszaélnek
hivatali hatalmukkal és nevelőhatású figyelmeztetés helyett feljelentéseikkel szem-
beállítják dolgozóinkat a rendőrséggel. Rendőri büntetőbiróink ezt tetézik még
azzal, hogy mechanikusan állítják ki a büntetőparancsokat, ahelyett, hogy meg-
szüntetnék a tömeges és indokolatlan eljárást és figyelmeztetnék a feljelentőt.

A lélektelen kihágási eljárásoknál is súlyosabb a szocialista törvényes-
ség megsértésének az a megengedhetetlen formája, ami az alapos, indok nélküli
büntető eljárások megindításánál mutatkozik. Gyakori ma még, hogy a rendőr-

ségtől áttett ügyek jelentős százalékában az ügyész nem emel vádat, vagy a bíróság felmentő ítéletet hoz, mert indokolatlan az eljárás, vagy az ügy elenyészően csekély súlyú.

A Zala megyei letenyei járás területén pl. tömegesen indítottak büntetőeljárást olyan dolgozó parasztok ellen, akik zsirbeszolgáltatási kötelezettségük teljesítése alkalmával tájékozatlanság miatt 1 kg.-mal kevesebb zsirt szolgáltatottak be.

Baranya megyében az elmúlt évben az államügyészséghez megküldött ügyekből 6.831 megszüntetéssel végződött, ami a keletkezett ügyeknek 72 százaléka. Ebből 2.127 bűncselekmény hiánya, 1951 bizonyítékok hiánya, a többi pedig egyéb okok miatt végződött megszüntetéssel.

Gyakran előfordul, hogy a területfelelős, vagy a rendőrség a helyi tanácsok felhívására törvénysértést követ el. Ahelyett, hogy jelentené az egyes tanácsok részéről tapasztalt túlkapásokat, nemcsak, hogy elnézi, de maga is segít abban. Országszerte tapasztalható, hogy a mezőgazdasági munkák elvégzése esetén a rendőr megjelenik a dolgozó parasztnál, vagy az őrsre, illetve a tanácshoz hívja be őket és fenyegetéssel kényszeríti a munkák elvégzésére. Erre a törvénytelen módszerre sok esetben az előljáró parancsa is rákényszeríti az őrsöket és a területfelelősöket.

A Borsod megyei szerencsi járás kapitányságának vezetője, Szalmási Lajos r. fhdgy. az alábbi távmondati utasítást adta az őrsök felé:

„Megállapítottam, hogy a járás területén több községben a behordás még nincs százszázalékig befejezve. Ennek érdekében utasítom az őrsparancsnok elvtársakat, hogy a területfelelős elvtársakon keresztül a mezőőrök bevonásával állapítsák meg névszerint, kik azok az egyének, akik még a behordásukat százszázalékig nem teljesítették. Azokat a tanácselnökökkel megbeszélve hívják be a tanácsházára és ott hívják fel a figyelmüket a behordás soron kívüli teljesítésére.

A fentiek végrehajtását 6-án reggel kezdje meg és úgy fejezze be, hogy 7-én az esti jelentés keretében jelentse, hogy az őrs területén százszázalékig teljesítést nyert.”

Nyilvánvaló, hogy ez az utasítás ellentétes pártunk és kormányunk parasztpolitikájával és végrehajtása a szocialista törvényesség tömeges megsértését idézi elő.

A szocialista törvényesség megsértésének legdurvább példája, ami a tiszakécskei rendőrsőn történt. Az őrs egyes tagjai a tanácsnál megbuvó ellenes elemekkel karöltve, a múltév őszétől kezdve ismételt és törvényellenesen házkutatásokat tartottak a dolgozó parasztnál az állam iránti kötelezettségüket teljesítő családoknál. A házkutatások során különböző mezőgazdasági terményeket, valamint butordarabokat vettek őrizetbe és ezeknek nagyrészt a rendőrség és a tanács egyes dolgozói elsikkasztották. A szocialista törvényesség súlyos megsértőit, a sikkasztókat a bíróságnak adtuk át.

A rendőrség és a nép közötti jóviszonyt rontja egyes rendőr elvtársak durva, goromba hangja, hangoskodása, ami nem méltó a nép rendőréhez. Előfordul, hogy felvilágosítást kérőknek, akik bizalommal fordulnak a rendőrhöz, durva, goromba választ adnak. Gyakoriak a fenyegetőzések, sőt még most is előfordul a szocialista törvényesség megsértésének legdurvább formája: a tetteges bántalmazás is, amit bizonyít az, hogy ez év első negyedében Budapesten 21, Bács-Kiskun megyében 15, Hajdu megyében 10 személy ellen kellett bántalmazás miatt eljárást indítani. Mindezek a rendőrhöz méltatlan cselekedetek rombolják a jó viszonyt dolgozóinkkal és aláássák a rendőrség tekintélyét.

A fent felsorolt példák azt bizonyítják, hogy a parancsnokok és a politikai munkások maguk sem látják a jelentőségét a szocialista törvényesség, alaptörvényünk, az Alkotmány betartásának. Magukra nézve nem tartják kötelezőnek a törvényeket. Nem figyelnek fel a túlkapásokra, sőt segítenek is abban.

Azt bizonyítják, hogy igen sok rendőrünk nem tudja átérezni, hogy mit jelent számunkra az, ha elveszítjük a dolgozó nép bizalmát. Nem látják azt, hogy

a dolgozók támogatásának elveszítése fejlődésünk megakadályozásához, a rendőri munka eredménytelenségéhez vezet.

Feladatunk tehát mindenfajta törvénytétést haladéktalanul megszüntetni, biztosítani dolgozó népünk bizalmát és támogatását azokon a helyeken is, ahol szerveink túlkapásaikkal, önkényeskedéseikkel megrontották azt.

Ennek érdekében

m e g p a r a n c s o l o m :

1. Parancsnokok és politikai munkások a jó rendőr fogalma alatt olyan területfelelőst értsenek, akinek területén jó a közbiztonság, nem fordulnak elő törvénytétések, aki szigorúan betartja mindenképp előtt törvényeinket és betartatja mindenkivel, aki politikailag elég fejlett ahhoz, hogy tudja, mikor kell nevelő jellegű figyelmeztetést és mikor kell feljelentést alkalmaznia.

Meg kell szüntetni azt a törvénytelen gyakorlatot, hogy a legtöbb feljelentést tevő rendőröket tartják kiváló rendőröknek.

2. Minden rendőr tartsa kötelességének, hogy a csekélyebb jelentőségű kihágások esetében, különösen dolgozókkal szemben csak nevelő jellegű figyelmeztetést alkalmazzon, amely erősíti kapcsolatunkat a dolgozó tömegekkel. Az ilyen eljárásokkal el kell érni a kihágások számának csökkentését.

3. A dolgozókhoz való jó viszony érdekében a rendőri intézkedés közben, de azon kívül is a rendőr olyan magatartást tanúsítson és olyan hangnemet használjon, mely alkalmas arra, hogy a dolgozó ne csak a törvény szigorú őrét, hanem segítőtjét és védelmezőtjét is lássa benne.

4. Meg kell szüntetni a dolgozók indokolatlan idézését a rendőri szervekhez. Lehetőséghez képest a dolgozókat tanuként munkahelyükön kell kihallgatni és csak a legindokoltabb esetben szabad a kapitányságra beidézni őket.

5. A rendőrörsök tagjait a bíróságok és ügyészségek kivételével más állami szervek — különösen a végrehajtóbizottságok — kizárólag a kapitányság útján vehetik igénybe. A kapitányság vezetője más állami szervek rendőri intézkedésre vonatkozó felhívását jelentse előljárójának, ha az intézkedéssel törvényt sértene. Köteles jelenteni minden rendőr, ha bárki részéről törvénytétést, vagy túlkapást észlel.

6. Minden rendőr elvtárs szakmai képzettségének állandó emelésével érje el, hogy nyomozási eljárása szabályszerű legyen, a bizonyítékok gondos összegyűjtésével, ne pedig durvasággal, fenyegetőzésekkel, vagy bántalmazással próbálja elérni az eredményességet.

7. A parancsnokok követeljék meg és állandóan ellenőrizzék a szocialista törvényesség betartását, akadályozzák meg a túlkapásokat, a dolgozók zaklatását.

A törvényességet megsértő rendőröket fegyelmi, vagy súlyosabb esetekben bírósági úton felelősségre kell vonni.

Jelen parancsot a rendőrség személyi állománya előtt három egymást követő napon ismertetni kell és tartalmát május első heti oktatás anyagába be kell dolgozni

GYÖRE JÓZSEF s. k.
a Magyar Népköztársaság Belügyminisztere.